

صاحب امتیازی: احمد احسان

مدیر مسئولی: اسماعیل صبعی

شرط اشترا:

در سعادت نه سنه ایکی ۱۳۰

آلتی آیانی ۶۵

اوج آیانی ۴۰ غروش در.

در سعادت وجواری

پوسته ایله کوندریلیس

ولايات بدی اخذ اولنور.

سُرْفَتْ فُونْ

بخششہ کونلری چیقار

منافع ملک و دولت خادم مصور عثمانی غزنه

N°: 965

Directeur - rédacteur

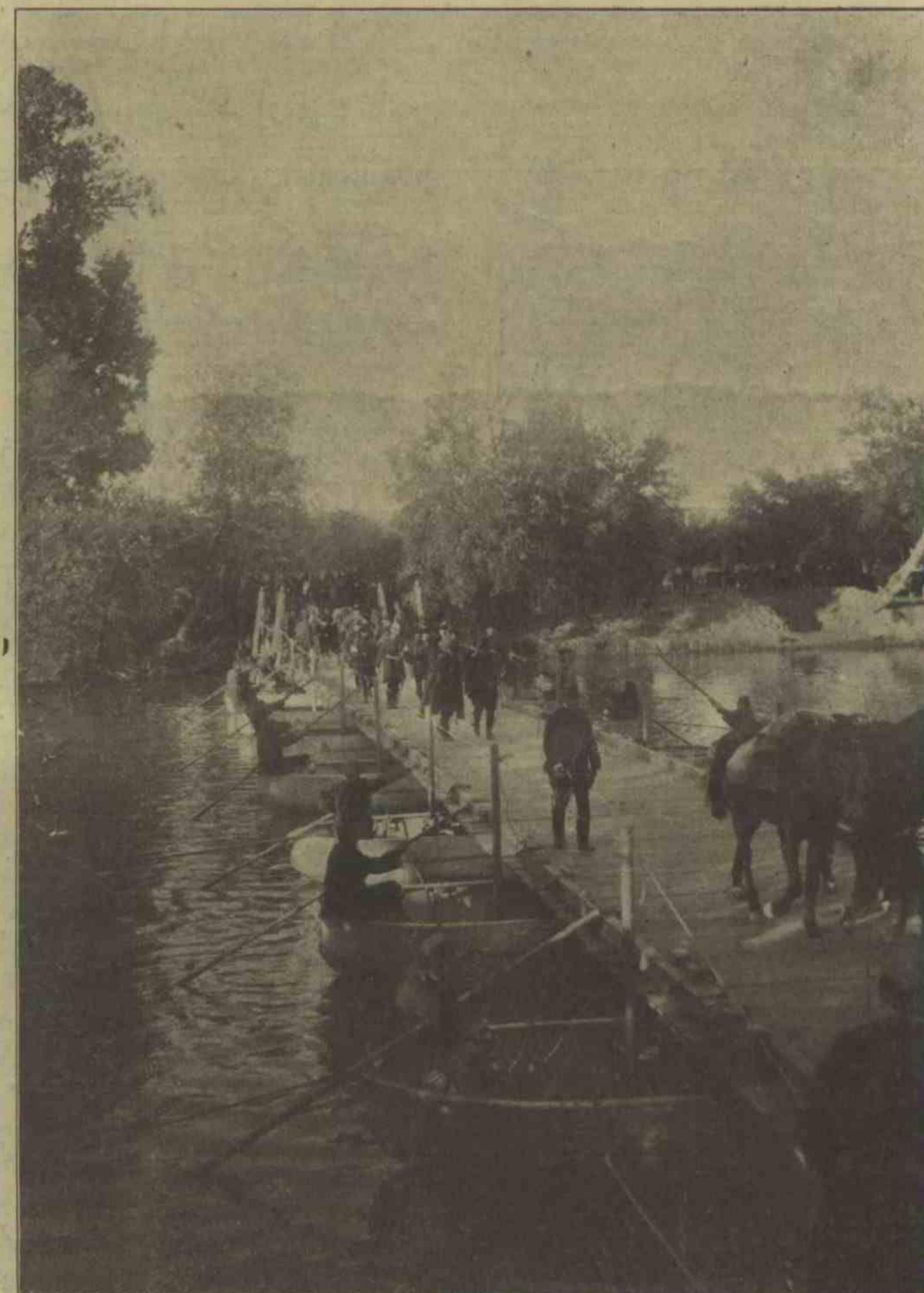
AHMED IHSAN

19me année

BUREAUX

Vis-à-vis la Sublime Porte.

عدد: ۹۶۵ بخششہ، ۱۹ نجی سنه — ۱۲۲۵ — ۱۹ ذی القعده، ۱۲۲۷ ۱۹ نجی سنه — ۳۸ نجی جلد

آخر آیکنچی اردوده اجرا قلنار مانوره لر مناظرندن:
طونجه نهری او زرینه آتلان (۵۵) مترونق عسکری کوپری

اوستريا آئشہ میلیتیتک دوطوغرافیس دن

Les manœuvres militaires de 2me Corps d'Armée d'Andrinople:
Le pont militaire de Foundja.

۱. کلچک نسخه مزده رنگی برتابلو ایله بیوک شاعر عبدالحق حامد
بک افندیتک برمنظمه لری بولنه جقدر]

اسینا، بولن و سینه

چک یوق ؟ استانبولک ده تلفونی قوریله جق .
یکرمی قدر اصحاب مراجعیت مظروف فاری معایسه
و تدقیق ایدلی . انکایز، فرانس، آمریقان فایرقه .
طورلرینک اجتماعدن مشکل بر هینک تکالیفی هیسته مرجح
کورولدی ؟ شمدمی بو هینک و کیل ایله حکومت عقد مقاوله
باشلادی . مقاوله عقد اوئندقدن صوکره انشا آت باشیمه جق ،
اوzman بزده داخل شهرده ، تا قواقلدن پنده قدر اتدیکمز
یرلره قونوشه جغز ... کچن کون عالم تجارتک شبکه تلفونیه دن
ایده جک استفاده دی تشریحه چالیشیوردم . بر اقداشم دیدی که :
سن دامایشی تجارت نقطه سندن دوشونورسک . برده مسنه
نقطه نظرندن سویله ک آقام . بن دیورم که تلفون بزرگ پک
مضر !

— نه دن ؟

— اصنافک آه جق استه ملینی تسهیل ایده جک ده اوئندن .
۲. اصنافک ساده‌الحق ایسته مسني تسیل ایملک اوئنلرک تأمین
مقصدینه کاف اوله من . اصناف و تجارت آه حقنی استیوب الهمدقدن
صوکره ، تلفونی نه یاپیون ؟ ایش ذمت دفتینک یکوتی تزیله
موفق اولمقده ، آیش ویریش کرمی ویره سیلمکده ، اورته یه پاره
دوشور مکده در .

مادام که پاره اورته یه کوک یوزندن دوشمز ! واوسومی یوزلی
آتونلر بزه کلسه کاسه پاره نک بول بولندینی دیار غریبه دن کله جک .
و کلک ایچون ده مملکتمزده ایشلر آچق استه حکلر ... همان استد
کاری ایشلره مساعدة ایدم ، شو آدملرک پاره لرینی مملکتمزه
چکم . اشته بونقطه نظردن هر نیه امتیاز ویرلسه بن میون
اویورم ، سوییورم .

۳. امتیازلر آرد سنده کلن بر قاره بیندیلش اولان زوالی
قیونلرک باشه کلن فاجنه اوزوالی چاربا حیواناتی قانلره بولایه رق
دوچار فلاکت ایدلی . فقط احوال طبیعه تحفدر ؟ مطلقا برسیک
فلاتکی دیکرلرک مسرتی موجبدر . ادرنه قطارینک یولدن چیقمیله
تکرلن قیون واغنلری یوزندن حیواناتک اصحابی ، چوبانلر ، قصابلر
مأیوس اوورکن محل قضاده کی خلقده شو اوومله مین کلباصلی
استیضاحه قرار ویرلی . صدراعظم پاشا بن اوحوالیده ایشلین
اوج واپوردن انکایز بیراغنی قالدیرو بزم سنجاقی آچیورم

دیوردی . معارضلر : ای امایرا غلک دکشمیله ایچنده کی آدملرک
ملیتی تبدل ایتز . بوندن صوکره ارقه سنده بزم سنجاق متوج
فقط قومانده سنده افکار اجنبیه حکم لايد و اپورلر اهار منزه
ایشلیه جک و حاکمیت هر بدن محروم قاله جغز دیورلر ... اشته کله جک

و تدقیقه آلیور ، غز ته جیلک یورکارینه ب آز صوغوق صوسربیلیور .
لکن اهلابدنبیری غز ته جیلک نقدر جلوه لره اوغر ادی ! اولا بومسلیکی
اک کارلی ، اک قولای ایش صاندیلر ؛ هر کس سکرندی ... هوسکاران
چاوق آغز لریتک طادنی آلدی . صوکره غز ته جیلک نفوذ و شرفه
مجلوب اولانلارده وقعة ارتخاییه ده شومسک تحریرک نقدر تهدکلی
یول اولدیغنه عقل ایدریدی . شو حلالک نتیجه سی اوهرق کیتکجه
رتفاهمزک عددی ازالیور ، تناقضی عددکاه اختیاری ، کاه مجبوری !
بویله مجبوریت ایله بوهفته آرد من دن بینی دها غائب ایلک . هان
جناب حق بقیه قالا نلری قضادن اسیر کیه !

قاراغه

دیدی یه قودی یه قولاق آصارسه ایش کوره من ! .. ایشک ایچنده
شاشیله جق جهت ، افکار عمومیه نک عدم موجودیتی ادعایه قدر
قالقیش انلرک بیله باشلری صیغه بینه او افکار عمومیه ایه التجا
ایش اولمیلیدر ! هانیا او میتینعلر ، اجتماعلر ، صوک دامنه سه قدر
قانلرینی هبا ایتمکه یمین ایدنلرک مدعیاتی ، بونلری اونو تدقیقی ؟ هب
بوشیلر افکار عمومیه دن نونه دلکیدی ؟

۲. افکار عمومیه نک معکسی اولان مطبوعات بوهفته مجلس
مععونانه غز تهار حقنده معاونتکارانه بر تقریر ویرلش اولمندین پک
منبسط . پوسته اجرواتی تنزیل ، غز ته کاغذرینی کرکن عفو
ایتلی دیه تکلیف ایلیوزلر ؛ مجلس مععونان بو تکلیفی کوش قبول

مصاحبه ادبیتک

« وجдан » مقاله سی مناسبیله ...

نه چوک کله بیغینی و نه تحقیرلر ، نه کفرلر ! ..

وبوکی آدلر نه قدر چوقدر ، باری ، نه قدر چوچ ! ..
اوئناره هان هریرده تصادف اولونور : هر کوش باشنده ، هر قهقهه
خانده ، واپورلرده ، تهارلرده ، هریرده ... و بن داما اوئنلردن
قاضارم . چونکه بکا حیاتی تحمبل فرسا ، انسانلری عادی ، بیوک
غایلری کوانتچ کوسترن بونلردر ، « بو آدام » لردر . و کیم دیردی که
برکون ، ای مشئوم قدر ! - برکون بونلردن ، « بو آدام » لردن
بری بوتون اسکی عصر لرک کوفلی اسکابلری قولوغك آلتنه ،
کورکنک اتکلرینی عصر لرک کوفلی اسکابلری قولوغك آلتنه ،
وحشته ایجنه پر عظمت پر حکمت ! - یکی ییشنه کنجلن آرتق
خالش - پوتین کیمیورلر ، صاحلرینی اوزاتوب ایکی به آیریویورلر
و بوغازلرینه یوکسکت یه لقلر طاقیورلر دیه قیامت کوننک تھرمندن ،
احوال عالمک نکت و شامتدن بحث ایدن و کنندنہ اولایان و کنندینک
پامدیغی هر شیئه ، هر یکی شیئه قارشی آغز دولوی تزیفلر
توکوردن ، چنر صاقاللی و آبانی صاریھلی مهیب بر آدام وار ظن
ایدیبورد . اویله بر آدام که باشندگ جسامتیله سزه قور قولر ویر
و نظرلرینک بو شاغلیه سزک باشکزی دوندیرر ؛ سوزلری داما
غایت اوزون بر مقدمه ایله باشلار و خامسز نهایت بولور . ایکی
دالغینلرلری وارد رکه درین بر تفکر عد اولونور : کوزلری
غیر متحرک بیریه مرکوز قالیر ، یاوش ، یاوش دودا قلری قیمدامغه
شدت وحدت رخما شو سوستر لرک بر آز شقہ ایله قاریشیق اوله سفی
میزور کورورلر صانیرم . مع مافیه بر آز آشاغیده دها آغیر باشلی
اوعله چالیش جغی و دعایم . چونکه آرا من ده هر ناصلسه و سیله
مناقشه اولان شی پک مهم و جدی در : دوشوننکز ، افندیلر ،
« وجدان » دن بحث ایده جکز ! ..

لکن ، ساده دل بر محتر طرفدن اورته یه آتیلان معصوم بر
یالان اوژرینه صنت ادبیه ب رغایه آرامق فکر و مقصده یله یوله
چیدنیغمس بزمانده ، ناکهان بو وجودان مسئله سی منزعج بر کمند
کی ایاقلر منزه زهند و ناصل دولا شدی ؟ اولا بونی حل ایدم :
بونی حل ایتمک ایچین ، هیچ شبهه میز بر قراج هفتندبیری
« ثروت فنون » صحیفه لرینی اشغال ایدم مناشفات افکارک بر
تاریخچه سی یاچق و بونک اسباب ظهورینی کوسترنک ایجاد ره

جمعه ایرتسی کونی و کلای ملت شو ایکی بیراقی برجنگ طاشنی
آیتله جفلر . ظنمہ قالیسه نه کباب قاور و اسون نه شیش یانسین ،
طريقی طوهرق استیضاحده هیئت بکلا مبعوث نهیزی اقاعه موفق
اوله جق ؛ حلمی پاشا حلمیه بکه برده قاینه هی محافظه ایده جک .

۳. هین و اپوری قضاسی تعیق ایدن استیضاحدن صکره دخنی
موه نی محافظه ایدن بحریه نظاره ، بیک نصیحتدن بر مصیبت
اولادر قولجه آرتق لیانلردن قالقار و اپورلری معایسه بیه باشلادی .
ساده محورلک دکل ؟ اراده صره تجازانی ده یارم . کچن کون از میده
کوندریله جک رخیلی مام وار ایدی . اوئنری معونه هیه تحمل
ایدرک اداره مخصوصه بک از میدکور فینه ایشلیان و اپو لرندن برینه
کوندرمشد . بزم سوق ماموری عودت ایتدی :

— اندی ؟ مالر معونه ده قالی .

— واپور دولشمی ؟

— خیر ؛ فقط واپوری چوروکدر دیه صالیویر میورلر !
ارباب اغراض نه دیرلرسه دیسونلر ، مایکتزمزه تحول وار .
یک ، اپورلریز یوقسی بیله چورد و کاری اویلسون یولدن یقویورزیا ؟
بوده برایشندر .

۴. استانبولده تأسیس ایدن اک کارلی ایشلردن ترقوس سویی
قومیاسی بوکانون ناییند اعتبراً یکی حصه سندانی اخراج ایلیور .
عجبا بوسایده صورلک محتویاتی و نکی دیکیش جکمی ؟ هم بویله
تلاشه نه حاجت ؟ اورته ده ایکی درلو راپور یازان کیماکلر و ازایکن
تکلف هیچ لازم دکل . اوتن ، یاکش دکل . ایکی درلو راپور
یازان کیماکلریز وار ... مکتب طیه تحملی خانه سنه مأمور
اولان بر کیماکر اوراده ترقوس سویی تحملی ایلیور : ترقوس
صورلرینکه درلو میقر و بوله دلو واقابل استعمال اویلینی یازیور ؛
صوکره عین کیمیا کر قومیانه نک زندنده بر تحملی دهای یاپیور ؛
بودفعه صوبک تیز لکنه دار ایکنی بی راپوری ده امضایور . ایکی
یوزلی انسان چوک اولور اما ایکی درلو راپور اولنر صانیدم .
انسان یشاده جهه باشه نهار کایور !

۵. بوفته ادره من کلن بر قاره بیندیلش اولان زوالی
قیونلرک باشه کلن فاجنه اوزوالی چاربا حیواناتی قانلره بولایه رق
دوچار فلاکت ایدلی . فقط احوال طبیعه تحفدر ؟ مطلقا برسیک
فلاتکی دیکرلرک مسرتی موجبدر . ادرنه قطارینک یولدن چیقمیله
تکرلن قیون واغنلری یوزندن حیواناتک اصحابی ، چوبانلر ، قصابلر
مأیوس اوورکن محل قضاده کی خلقده شو اوومله مین کلباصلی
ضیافتنه سوینیورلر ایدی .

۶. خلق دینخه طبیعی خاطره خلق دیدیکی کلیر ؟ بوده یکی
بر مسئله ... بزده خاق ، یعنی افکار عمومیه وار می یوچی ؟ بر روایت کوره
وار ؟ بر روایت کوره یوق ! بر فرضیه کوره افکار عمومیه
استناد ایچان حکومت پایدار اولاهن ؛ بر ادعایه کوره حکومت

ماوراء‌الرѣ استابولدن اسپسوار اوله‌رق کلن مکتب حریبی سواری صنیع
[پچی زاده عنت فواد باشانک فلوعاپلردن]

Les manœuvres militaires d'Andrinople. Les élèves de l'Ecole militaire de Constantinople arrivant à cheval aux manœuvres.

بو غایت ساده‌در و شوندن عبارتدر : کچ آی رسملی کتاب
مجموعه‌منه رائف تجدت امضی بر مصاحبه ادبیه انتشار ایتشدی.
بو مصاحبه صنعت حقنده پک غرب ب برطاقم فکرلر ، نظریه‌لره
مشبوع و مالیدی. مثلاً اوراده، ادبیات فلسفه اجتماعیه و اخلاقیه دن
عبارت اولدینی ادعا ایدیلیور ، کوزه‌لکدن ، طیعتدن ، قادین ،
عشقدن باحث آثار ادبیه حدود صنعتدن اخراج اولونیور و کنج
شاعر لر پک آزوطن برور، پک آز جدی اولقله هتم طوتایوردی.
والح ... بونک اوژدینه شو سطرلری یازان آدم قادی ، هیچ
اوسته فرض دکل کن، صرف ادبیاته اولان حرمت و محبتی سائمه سیله
بونک عکسی ادعا ایتدی و دیدی که : «فلسفه اجتماعیه ایله ادبیات
آره‌سنده بر مناسبت یو قدر. آثار ادبیه حسیات بشیرینک بر نکتار» یدر
وطن پرورلک باشقه بر خصلت ، ادبیلک باشقه بر منیتدر .
شهمه‌سز هرایکی طرفه کرک یالان و کرک دوغ و فکرلینی
سویله‌مکده حر و حقیقی ایدیلر. چونکه هر ایکی طرف ایجین ده
بوایکی عکسی مدعا بر قاععات عقایه ایدی. فقط، بیله من ، ناصل ؟
ونه‌دن ؟ ناکهان اورتیه برعی دها آتیلی. بوصو کنجی بربویک
بابا قدر اسکی و متعصبی ؟ ده چاپوک متحسن اولان زنده
محیط‌لرده اولدیجه مهم بر غلیان اعصاب تویید ایده بیله جک سرت ،
کورولولی برسسله باخردی : « وجدان ، وجدان ، وجدان ،
دیدی. ای احقر، بوتون عالم‌لرک علمی ، متفکرلرک علمی ، فکرلری
هیچدر . نظریه‌لکزی اثبات ایجین و جدانه مراجعت ایدیکز !
ادبیات غاییسی نهدر ؟ بونی وجدانه صوروکز ! ..» بوخطابه اک
زياده بن معوض قالدین ایجین دوشوندم ، دوشوندم ، شمدی به
قدر ، م. رؤفه بک او مقاهمی یازدینی کونه قدر ، عالم و متفان

قلبم یالکز اضطرابه دکل ...

قلبم یالکز اضطرابه دکل ، آنات سعادته
قارشی ده او قدر ضعیف و حساس که ، باشقه بز
چوق قلبک طویدقلرک حسلک گموعنی اک
عادی برسیله بر آنده حس ایدیورم . بن ،
باشقه‌لرینک ، ملاسوس‌لکلری قادنی باشقه‌دوذاقه
سیده بخش موافت کوهدکلری ، باخود تعزیز
ایندکلری قادر قلبک صمیمیت و وفا‌سدن شبهه
ایندکلری زمان طویدقلری المزی ، بلکه دها
شدید اولق از زده ، شودکم معین بر قادین اولدینی
حاله ، قادر و عشق احتیاجیله جمکدهم ؛
وبونک ایچون باشقه‌لرینک عشقک کندیسدن
طویدقلری یاس و عنابی ، بن اوک یالکز
احتیاجیله حس ایدیورم .

عشق لاقیدانه بربوردت ایله تانی ایدین .
بر بوبویک خسته خانه اشجار .
باشلار ،
خفیف آسنه نفیله دیاح مغمومک
قدیمه دوشن اولان خسته دالرک اک صوك
ستوط اوراق ...

بواویله سس سز بر
شیعه درک طبیعت اوکنده سجده ایدر .
وقاب پر کدرم ظن ایدرکه بادشیک
ایجنه عاشق سس سزجه اولورن دلبر
صر ملکه‌سنه زهر پرسونی اسره .
پامیجه : ۲۸ تئمن اول ۱۳۴۵
تحسین ناهید

تماثیل شؤون :

اوچنجی حمه - ارض فلسطینه -

کجه به ن

شمدى لیلک سوییور مشعله‌سی ...
صانکه کوکن دوکولن ابر سمن ،
صاریبور ارضه بر افسرده کفن .

محمد رؤوف

شانی اعصار ابد - پیانک
سر قبرنده مکدر ، دوشکون
هیچقرز « ازدن » اک آواره سسی .

ره خزان

سبیست نظم
بوکیجه
بوخان یاغموری بیلسه نهقدر رقتی ،
داستانل طاشیان جان بیت اللهه ،
ای هر ،
ای سواحل که ابد - معکس اولور هر آهه

و خرابه شیه اویش اولان ده ؛
بکا هپ سویله‌یکز

تمه‌لک ، مهیج ، عاجز ،
بشرک - قسمه خسراحتی سز !

هاشم ناهید

بحران

سیاه کوزلریک فارشیسنده هر شیئی
اویودین ساعتی. دون آشام یه مجنون بر تمسره
آرادم . او کوزلر که سیاه بر صاعقه‌یه بکزه‌ین
نظر لرله شعوری یاقاردی . او نلری آرادم .
دون آشام یه مجنون بر تمسره آشین
دو داقلر کده دو داقلری اونو دین دقیقه‌لری
آرادم . او داقلر که قیرمیزی برشاب قدمی کی
دواقلرمه نوشین زه‌لر دوکردی . او نلری
آرادم .

یه مجنون بر تمسره دون آشام نرمین
آلریک اگوش نواشنه جمال الالرعی تسلیم
ایتیمک زمانی آرادم . او الارکه بضا جایلرک
آجیتیجی بیله‌لزیک اولان مدهش کلیچه‌لر کی الالرعی
تضییق ایدر . بعضه مهیای فرار کوه رجینلر کی
آکوچارمه چیرلیندیری . او نلری آرادم .

اووح ، دون آشام یه مجنون
چیرپنارق ، جبله‌یرارق آرادم ، کوزل آغلابا
رق ، روح تیره‌یه رک آرادم ، نلم یانارق
آرادم . سن که کننده‌لرنه خیالک ابداعی بر
مدت ایچین انکاس ایدن دوامسز آینه‌لرک صو .
کنجدیسیلک . و صوکره قیرلیک ، پارچالانک ،
هیپسی کی سن ده هیچ اهمیت‌ز جام توزلری
اویانک .

حالبوکه بوله اولاماق ، هیچ اویلاسسه بر
مدت ایچین دها کننده‌سنده عشقی تاشا ایده جکم ،
چهرسنده تیلاته حیران اولاچن بز آینه ،
پالنجی ، فقط قاندیری بیچی بر آینه قالمق هه قدر
قابلی ؟

فقط نهایت بولامکان ده ایشته یالکز بر مدت
ایمیندیر . صوکره قیرلی ، پارچالانق هر عشق
آینه‌سنه قطی بر عائبیند . هر کوندوز ایچین
بر کیجه مقدر اولانی کی هر توم و تبع اویان
حسن ایچین ده ، بر اهال و نسیان محظقدر .
آه ، بوله اویلاسی بدی !!!

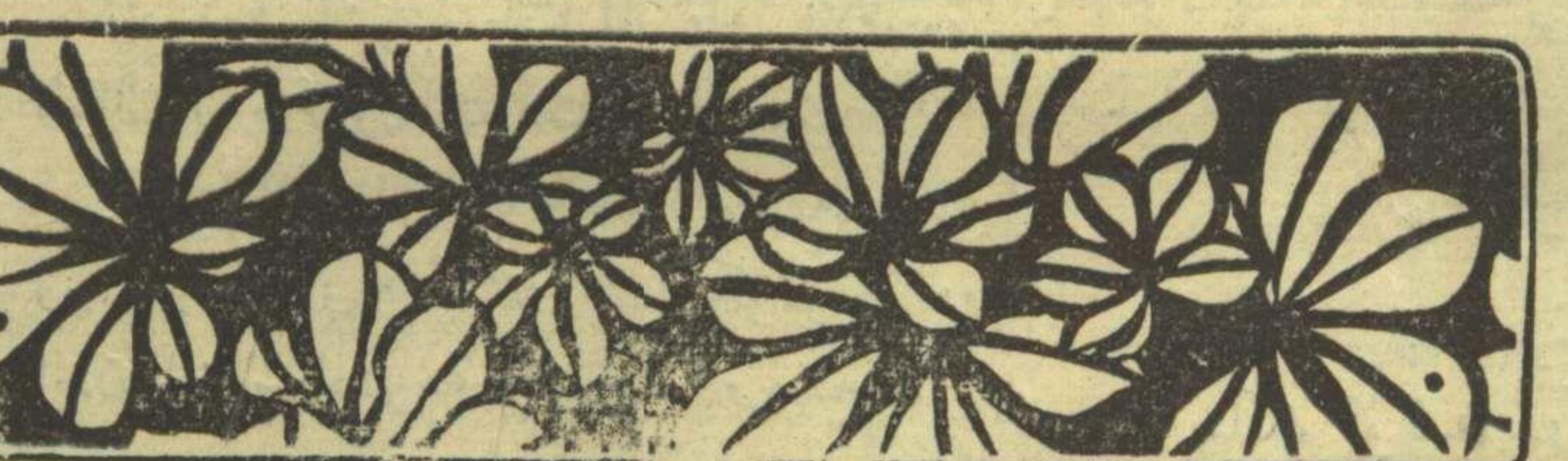
لکن ، ای قاب ، اکر بوله اویلاسی بدی
سن بلکه دها بدشت اویوردک !

تشرين ثانی ، ۱۳۴۵

جالل ساهر

طوتون، حکومته تسیلم ایتسون؛ و دیسون که: « بورقاتلر ». وجدان اوزینه مین ایدرم که بورقاتلر: « جزاندیریکز ! ». م . رؤف بک: « بوله بحرکتند بولنه بیلمک ایچین فرض ایدیکز که کندیسی بوتون از کان حکومت طرفندن غایت صاحب وجدان اولهرق طانیلسون ! بوکار غما عجبا حاکمل « اوشخض » حقده حکمی خیزد ایتمکه ترد ایتملری ؟ شهسز موتفق، مثبت ، قطبی اماردلر ، دلیلر ، و شیهله ایستلر دکلی ؟ چونکه بوزالی حاکمل بیلیلر که انسان آدانه بیلیر ... و انسان آدانجه وجدانی ده آدانه بیلیلر بوتون بونلر اوقدر بسیط ، عادی حقیقتلر که آشنه امضا ایتمکن اوتانه جنم . بوتون مناقیتمه زمین اولان مسئله نهایدی ؟ غایه صنعتک اخلاق و فلسفه اولوب اولمده دکلی ؟ بن ادبیات فکردن زیاده حسلره عائد در دیشددم ، - نه تکرر ، نه تیکرر ... اونلرده بونک عکسی ادعا ایتدیلر . بوکار بشی دینه مزدی . فقط بن ایستیوردم که اونلر مدعاوی خیزد . ایتسلنر . بن آکلامیوردم ، ایستیوردم که اونلر باکا آکلاتسونلر ، بخ اقناع ایتسونلر ! خایر ... اویله یامدیلر ، یالکز دیدیلر که: « بزه وجدانیز بوله دیمور . بوبر حقیقتدر . بوئی قبول ایدیکز ! » تأسف اونلر که باکا وجدان بولیه دیوردی . بوندن حس ایتمد که وجدان دینلین شی دائماً بزم ، متحول ، متغیر فکرلر منه ، محاکمه ایتمد تایع واسیدر . و اصلنده مطلق و حاکم دکلدر . و بونی اثبات ایچین ظن ایدیوردم که کافی در جدهه : « قعن مثاللار کوسترم . مع مافیه م . رؤف بک بولالرک هیچ برخی قبول ایتمدی . قارتاجی و حشتله محکوم ایلهدی . و بوتون سیام اهالیسنه شمولی اولان مذموم بر عادتک و بو عادتک وجدان اوزرنده کی تائینینک یالکز برشیخه - یعنی قراله - عائد اولدیغی ادعا ایدر مطالعه سرد ایتمدی : باکا نزونلردن ، بیلمم کیمددن ، باکا اورپاده کی مدنی جانی لردن ، چوجقلری خیز بوغان آنالردن بحث ایلهدی . حابوکه بن مدعای اثبات ایچین بر کشی » کوسترمدم . اکر بونی پایه ایدم ، بوتون سوزلم . رؤف بک فکرینی تأکیده یاردم ایتمش اولوردی . ایشته بونک ایچین در که معارضم بکا تیزیور دیور که: « مقصودیکزی دها سهل اثبات ایچین ... بوقدار کافته نه حاجت ! ایشته زمانزده بیله اک متمدن بر فرانسه ویا انگلتره چوچولری بوغان بر جنوار ! بر جنواردن ، بر « فلاندن » بحث ایتمک - تکرار ایدیوردم که مقصدمی اثبات ایچین کاف اوله مازدی . چونکه او برکشی به او زمان قولاچه وجدانیز دیوب کیمیورمک نمکن اولوردی . فقط عمومی کیفتلر (cas général) لره قارشی ایسه . بویله بر متابله وقوعی بر از احتمالن بعد ایدی ... اویله می ظن ایدیورسکز ؟ م . رؤف بک منطق خصوصیه بوکاده بر چاره بولدی . مثلاً بوتون تاریخ بشرتی بر تجهیه ایله غور نسیانه بولالایهرق قارتاجی و حشتله کوکلری ده سوم ، بعضاً بر خفیه کی قورقاق ، فقط دائماً مجتسر توأم غد ایتمدی . انسانلر کندیلرندن باشته درلو حرکت ایدنلر

یعقوب قدری

کوپکلر

- رجا ایده رم ، باکا کوکلاردن ، چرکف ، رطوبت ایچنده اوشور کبی قانبورلری خیقامش ، آرقق دویاز کی اوموزلری قالدیرمش قیصیق ، قولاقلری صارصین کوکلاردن بحث ایتمیکز ، بلکا اونلری خاطر لاماکز ، اضطراب ویرمه یکز ... برسنه اولویور ، چن قازناوالده ، قارچوچ یاغمشدی ، کیجه قارانلقدی ، ساعت اونه کلیوردی ، یالکز ... - خیر ، خایر کوکلکمه بر ابر ، بن کنارده قارک ایچنندن ایکلتنی برایک شکل قیلدادی ؛ درت بتش کوکل باشلری خیلری . اوصولجه بیوردم ، یاقلاشدم ، اونلره دوغر و اکلدم . بر برلریه صاریشلر ، اکسلرندن دائماً تکائف ایدن قاردن بروتلری خیز بیور نسیانه بولالایهرق قارتاجی و حشتله کوکلری ده سوم ، بعضاً بر خفیه کی قورقاق ، فقط دائماً مجتسر

قالچه لرینه صوقشلردى ؛ اویالانلر نزله لی ، ایسلقی ، خسته نفلسلره شمدی بکاپیورلر واویقودن ، صوئوقدن اوفالان کوزلری خیلری ، بوسنلر بوشده بکلتمکدن یورولادلری باشلری خیز بیور نسیانه دایامق ایچون کیتیدیکمی ، اوزالاشدیغی بکلیورلردى ؛ بلکه اونلرده بوسیاه کیچهزیار تھیسندن ، اسپرطولی نفلسلردن قورقویورلردى ... هم ده حفلری واردی ، زیرابن فنا دوشونویوردم ، فالق یاپمک ایستیوردم . بش ، بلکه اون دقیقه فنا و ترک یانان اوزاقدنه کی هوغازینک امکان ویردیکی قدر یالکزاونلر باقدم ، چوملدم و غیلتاخی خیز یاقان اسپرطونک تصعیب ایستدیکی تنفلسلره بخ حضور دوشوندم . بوکوپکلر بزم نقدر چیرکین تھاللر مزدی ، بوکوپکلر بزی نه درجه کولونچ ایدیوردی ، بونلرنه بلوث ، نه حیات شکن مخلوقلردى . دائماً دوشون خسته ، آچ کوزلریه ، دوون ، ٹولدورن ، آچ یراقان انسانلره حالاً دوام ایدن ارتبا طلریه ، قورقاق ، سفیل ، ایصنمق ، نفس آلمق ، ییک ایچون هر کیدیکی یردن قووولان چیچی شکلریه کوپکلر ... بونلر بزدک ... بزی ده بوله آچ ، چیلاق بیراپیورلردى ، ازییورلردى ، قورو بیورلردى ، و بز بولالاره ، بوقوتله خدمت ایدیوردق ، بونلردن شفا ، رها بکلیوردق ... بزدها فنیز ، بز کندیمزی ٹولدور ویورز ، ٹولدورنلر بز جنسز ... اوزاقدنه کاصلی ، بوش صاقسیله بکزهین بو اولرده ایشته بونلر کی آچ ، اوشومش ، خسته لامش مخلوقلر یاتیوردی ؛ و بو یانالر یالکز قیصیق شکایتلریه صیزلازیور ، دها زیاده سویلیه میور ، باشنه اینه جاک صندا یا دن قورقویوردی ؛ و سوواقله ره ضعیف ، جاهم ، قانبور یدی سکن باور وسی نیز سورکلیه رک دولا شیوردی . کوکلری مز کی بشر ، مدنیت بزدن ایکرنه نیزور ، چیکنه نیزور ، آچ قالیشمزه قیدزدیوریوردی ؛ و بن نصل شمدی دوام ایدن مر کوزیت انتظار مدن شبهه له نهرک آیاغه قالقان کوکلری محو ایتمک ، بومدار تمثاللری ازمل ایستیورسم اوده بزم نامزی ، نولومزی بکلیوردی ... نه پولیس ، نه بکجی ... یالکز بن ، قارانلر ، قار ، صوکره کوکلکم ... کوکلکم ... بوکوپکلر کی قورقوسندن - باکا یاردم ایدیور ، اکلریه که نیاپاچغی ، امریمی بکلیوردی . صوکره قارک اوستدن اوشومش ، بوزواش شکلر چوزلرلر ، ایریلشکر کالقیور ، صاغه ، صوله داغلیوردی . بز ، ایچلرندن بزی دیریوردی . نه پولیس ، نه بکجی ... یالکز بن ، قارانلر ، قار ، صوکره کوکلکم . دقت ایتمد ، کوکلکم ده بوراده بولمندن متینری ، ایچنده قارشیمه ره قار آتنده قالمش بزیانین خربه سی واردی و قالین ، اوژون ، سیام با جالرک تپه لری هیچ کورونیوردی . باکا کوکه یاپشمش ، زمینه قارچکن قوچمان خرطوملر حسنه دیریوردی . نه پولیس ، نه بکجی ... یالکز بن ، قارانلر ، قار ، کنارده قارک ایچنندن ایکلتنی برایک شکل قیلدادی ؛ درت بتش کوکل باشلری خیلری . اوصولجه بیوردم ، یاقلاشدم ، اونلره دوغر و اکلدم . بر برلریه صاریشلر ، اکسلرندن دائماً تکائف ایدن قاردن بروتلری خیز بیور نسیانه بولالایهرق قارتاجی و حشتله کوکلری ده سوم ، بعضاً بر خفیه کی قورقاق ، فقط دائماً مجتسر

مانوره لرده برجی کونیکی مخابه دن صوکره ، اوکله طعامندن اول
[فوتو : عنز فؤاد پاشا]

Après la première journée des manœuvres les chefs qui se reposent.

تعطیل مدتدنه بش آئی قدر بوزمان آغوش عائله لرینک محیط
صمیمندنه مسعودانه وقت کچیدیلر .

بالاطازار کانون ناینک قاری برکیجه سنده خلیجک اوستراندنه یوکسان
صرتلرک بونده طولا شیرکن ، بولوتل آردسندن صیربلیوین کوچک
بیریلر بز کورمش اویلیزک کندیسنه : « آرتق عالکتکده جوق اوطندرک ،
ینه تحصیلکه عودت ایت ! » دیور کی معنادر بر نظر فیلاندیغی طن
ایتشدی . وکندی کندیسنه « آرتق بارسه کیدیم ، فناک استباله طوغزی
نقدر خطوات ترق آتدیغی کوره یم » دیه قرار ویره ک بر قاج کون
ظرفنده عودت ایتشدی .

عن زمانده ملهیور موسقوواهه عین حسله متبحس ، پارسده کی
درسلزی خاط لامش ، عودنی قرار لاشیدیمشردی .
موذامیکده کی غاسپار دنی زراعت درسلزی داهازیاده ایلرلیتک
« سن دننا » وادیسنده بزر اشترا ایتك ، او راهه اسکان ایله مک املیه
بارسه عودت او زرہ بولیوردی .
هپی ده عودت فکرلری آردسنده فاینک اسکلکنی تخته
ایلیوردی

مک

صوک مخابه دن صوکره غولچ باشانک شقیدانه انتظار ایدرکن

[فوتو : عنز فؤاد پاشا]
Après la dernière journée des manœuvres, dans l'attente du discours de Von der Goldz Pacha.

کوچک حکایه

عودت

پیروه باردن
اوچ کنج ارقداش قارتیه لاتنده براپار تانده اقامت ایدییورلر ،
ساکنانه ، یالکزجه برجیات کچیریورلر دی .
بوزلردن بز عثمانی تبعه سندن « بالطا زار » تسمیه ایدیلر ، و آره
صرهده « فون » فا کوله سنه کیدرده .
ایکنیجیسی « ملهیور » اسمنده وروس تبعه سندن برکنج او لوب یالکز
موسیو « ووکه » طرفندن ترجمه اولان توپستولک کتابلرخی او قوره . وادیبات
فاکوله سنک در لریخی منظمآ تعقیب ایدرده .
اوچنیجیی افریقی لی زنجی پر زلردن بربشک محمدی « غاسپار » ایدی ;
بوده هالکنک احتیاجی نیجه سی او لورق « زراعت » مکتبی مداوماری
میندنه بولیوردی .

اوچی ده عین پانسیونده قومشو اولدقاندن
یکدیگرخ طانیش لمر واره لرنه صمیمی بر مودت متفاشه
حاصل اویش ایدی . بولند قاری پانسیونده « فانی » نامنده
برده قادر وارا ایدی . اوچ ارقداش اوچی ده بزر لردن
خبرلری او لایارق « فانی » یمه لازمت عاشقا نهه بولیورلر دی .
غاسپار ساعت ایدیکن درده قدر ، بالاطازار درت
بیقدن بش بچته قدر ، ملهیور دنی الشین یدی به قدر
فاینک یاندنه بولیورلر و قطفاً یکدیگرینه تصادف
ایتلر دی . او نلر بوقادین ماجراسنی بز بر لردن
صادلاماز لر دی . فقط فانی دانما او نلر اداره ایدر و هر
بریمه دیکلریه کوروش دیگنی خبر و بر مند دی .
اوچ ارقداش با شقه با شقه قادیتلر کوروش دکاری
صانیورلر دی . ارتق تعطیل وقت کلش دی . اوچی ده
عائله لریه کوروش مک ایجن فافی برا فه ق وطنلریه
عودت ایتلر دی .

مانوره لرده حاضر بولنان امراء و ضباطان عسکریه

بلغار آناشہ میلیتری صربستان آناشہ میلیتری کچھ جیزاده عرب فؤاد پاشا نظام پاشا بیکاشی توفیق بک
فرانسه آناشہ میلیتری ارکان حرب ممتازک محمود شوکت پاشا رویه آناشہ میلیتری
آنکلتہ آناشہ میلیتری آوسترا آناشہ میلیتری

Les chefs généraux principaux qui ont dirigé les manœuvres.

Au centre : mahmoud chevket Pacha, Nazim Pacha, Izet Fuad Pacha et les attachés militaires

یاقلا دیغ یاوری بو غمغه چالیشیر کن او زانلا شرق دها دیک ، دها
مشئوم اولیوردی .

حال بوكه بن طاشله ، بوزله ، تکمه ایله ، نصل راست کایرسه

مانوره قوماندانلر دن

ایکنیجی اردو قوماندانی نظام پاشا ذکی پاشا

[فوتو : عنز فؤاد پاشا]

Les commandants des manœuvres Zeki, Nazim et abdullah Pacha.

بویوک ایاچبلوک حدود خاناتیدن استقبال واورته ایاچبلوک
غمارتخانه لرینه مواصاتلرند کندولرینه مأمور اعنایله بیان خوش
مدى اولونماسی در زمان مزد دغرس بب معامله صاییایر. چونکه ایلچینک
ویوکی ده، اورته سیده بزر حکمدارک تئمال شیخ صیدر. حکمداران
بیمه قارداشد. عمومیتله سفیرلرک پای تخت سلطنته مواصاتلرند
ام حکمداری یه بردات طرفیدن راسمه خوش آمدی ایفاسی
بورتیله - سیاق واحد او زره - استقبال ایدلر لری الیه دها
ناسب ارلور. چنانق قلعه لره، ادرنه لره تشریفاً تمحی بالخوده هماندار
کوندر ملک کی اصوللر آرتق تر که شایاندر. ناصل که آوروپا ده
ویله اولمشد. آنجاق مأموریتلرند انه کائے ایله مملکتلوینه
حین عودتلرند وظیفه تشییع باشدن صاومه قیلندن اولما مالیدر.
وست بردولت سفیری، وظیفه مأموریتی بیاتوب مایکت مزدن
آیرایکن، باری مناسبات دائمه بولوندیغی ذواتک صوک بر
عامه جمیله کارانه نی کورمه لیدر، که مملکت مز حقنده کی ارتباط
احتساساتی آز چوق پایدار اولا بیلیمین. انسانلر، انسان اولد چه
وجهت شایان دقت و حائز اهمیتدر.
ولا یاتده قوں سولوسلرله اوله جق معاملات تشریفانی ده بوراده

و لا يائدہ قونسولوسلرلە اولە جق معاملات تشریھانیاده بورادە
قرر ایدەجىك اصولە كورده تنظيم و تتعديل اولۇنور.

حضور پادشاهیه شریف ایشان اوله جق مأمورین حقنده کی
واعد تشریف تیه زمان زمان آز چوق دکیده نموده . فقط رتبه لرک
بندولیتی او زرینه آرتق سالم بر قاعده تائیدی ممکن اولاً مامشیدی .
اکثریا او کثیر وابتدال یوزندن ضروری الظهور پک چوق
یا کاشلقلر کورولور و برشی ده یا پیلاماز ایدی . شویاسی شایان
تاً-فدر که عرض تعظیمات ایچون شرف مشوله نائل اولاً جق مأمورین
ینه او احوال یوزندن ، کیم ونه او لدیغی بیلانگسزین کلیع کچر
حال بوکه هر کسیک مطلوب و ملتزمی اسم و رسیمه بیانوب طاتماهیدر
بونک باشه ده درلوسی تصور اولونماز . بالآخره مأمورین تنسيقاً یلما
برابر داخل مراسم اولاً جتلرک تقدیری مقصد اساسی بی بر درجه
قدر تحت تائیده المشدر . ذاناً قدیمدن بری موجود اولان مناصب
دیوانیه تعییری ده اثبات ایده ، که حضور پادشاهیه دیوان تشکیل
ایدین مأموریت صاحب لری محدود و محروم و ذات شاهانه جه اس
وشخصلری معلوم و مضمبوط اولور ایدی . بونک ایچون شیخی
یا پیلاجق برشی قالمشد : مراسم تشریفاتیه ده اثبات وجود ایتمک
اوزره مدعو بونان مأمورینک کافه سی دواز حکومت ارکانی
تشکیل ایدنلر دن عبارت اولدیغندن بونلر قبول صالحوند ، معیتلرند
بعلوند قلری نثارک رفاقتنه عرض تعظیمات و تکریمات ایله مباھی
بویورولر لرسه مقصد حصوله کایویربو . هر ناظر نظاری ارکان
مأموریانی طانیدیغمن نقدم و نظیفه-نی بحق ایفا ایدر . ایسترس
برده اسامیسی میان جدول مطبوع ترتیب و عرض ایله ر .

دائماً ساده کوزل او اور بونک ایچوندر که حکمداران آردسندہ کی
مراسم تشریفاتیه او تهدن بری ساده لامک قاون طبیعیت نہ تبعیت
ایمیش در . بناءً علیه هر مملکتتده کافه مراسم ده او اساسه تبعیت له
کیتند که ساده لشیدیر لمش ، دائرة صمیعیت و مقارتنه کیروشدر .
اصوله تشریفاتیه ، مأمورین قسمی ، دائماً سوابق وا.ثالي
نظردقت و اعتباره آلیر و بونک خارجنه چیتماماز . حال بوكه مراسم
تشریفاتیه ، هر دولت و مملکتتده حکمدارک رأی و امرینه کوره
نهین و تقرر ایله دیکنندن مرسور زمان ایله بوتون اسکیدن قالمه کلفتلر
زئل اولمش ، ساده لامک احراز غلبه ایمیش در .
ذات شوکتیهات جناب پادشاهیتک ملته صورت هاسلری ،
آندن متاحصل محظوظیتله بونک برهان مطاقی دکلیدر ؟ حال بوكه
ایش مأمورین قسمنه قالیه برجوقاندیشه امثال و سوابقه از یلو ب
بوزولورل .
حکمداران و خاندانلری آرہ سندہ کی مراسم مقابله . همان
هر مملکتتک بریاقده جریان ایدر .
هر مملکتتک مراسم داخلیه سندہ ، بوتون آور و پاده تصادف
اولو نان بعض جزوی فرقه ایسه فروعه متعاق عادات قیلندہ ر .
هر رده واقعه و طبعه .

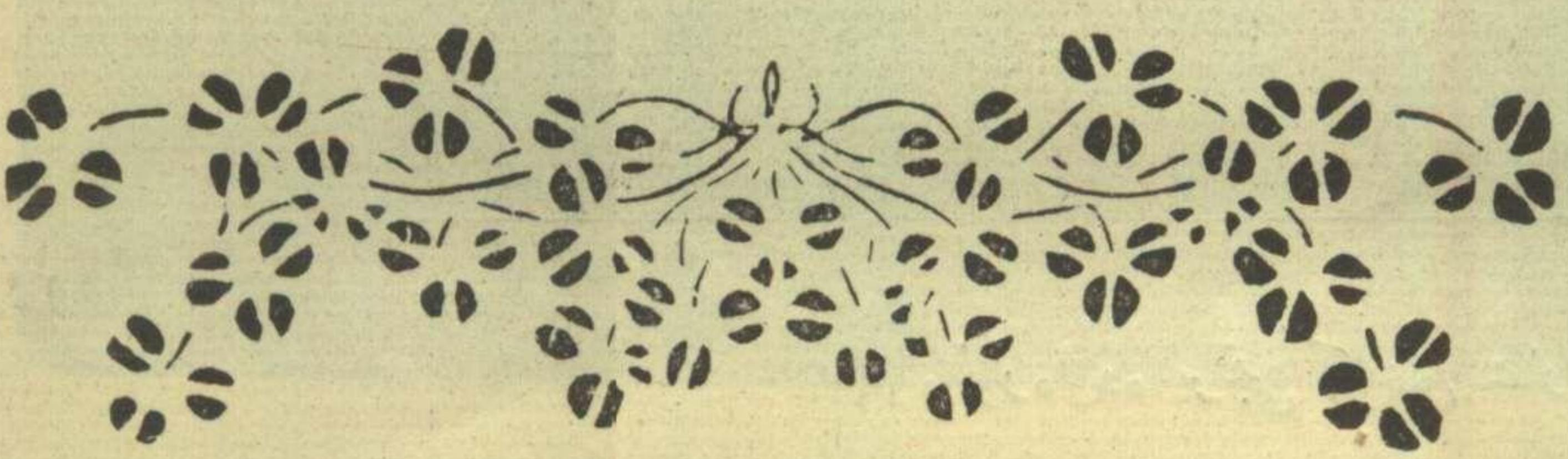
سفرای دول اجنبیه مراسم قبولی مقدمه بک کلفتی ایدی .
مؤلفات تشریفاتیه نک شاهد واثق اولدیغی عصر لرجه تنقیقات
و تعدیل این صوره عاقبت ساده شدیر لشدر . بر درجه ده که ایوم
هر مملکتیه یک نسق دینی - له جک قدر بری دیگرینه مشهد .
مراسم قدیمه یه دار مؤلفات او قو نسنه نه لر کود و اور، نه لر ! بزده کی
سفرا تشریفات بالطبع ، اور و پادن اقتباس ارلنخ - در . معما فیه
بونک ایوم نضله یا خود اختصاری جائز بر قسمی وارکه بوده
دوائر حکومته متعلق مراسم - در . مثلا : برس - فیروزمعیتی رسماً
- اونیفورد ما ایله — حضور حکمداری یه قبول اولونوب اعتماد
نامه سی تو دیع ابدیجہ ایلک وظیفہ رسمیه سی اور اده ختم بولمش
ارلور . شو حالده وکلای دولتی آیری اونیفورد ما ایله زیارت
و کلا طرفندزده عیناً اعاشه زیارت ایچون، اختیار اولونان
کلفلر بیهوده و با محل قالمازمی ؟ بونک ایچون دول معظمه مرا م
تشربفاتیه سی نظر دقه آنکه کلفلر کیرینه صحیحیتler تأسیس
ایدیه منمی ؟ بو صحیحیت حاصل اولور ایسه سفرای اجنبیه نک
سفرتخانه لردده اجر ایتدکلری ایلک رسم قبول للردده عین صحیحیت ،

حکمدادارانک ایام مخصوصه سندھ سفارایہ بیان تبریک ایچون
امور کوندرمک بزدهدھ عادت او لمشدر. حال بوکه بومعاملہ پادشاه
نامنہ واقع اولورسہ جائزدر . یوقسہ دو غریدن دو غرییہ سفرا
ایله مناسبات و تماسدہ بولوان و کلاںک تر جان یاخود تشریفات
ماموری کوندرمهسی بلاستیزان سفارتلہ کیدیله مدیکی زمانلورده
جائزاید یسہ دشمنی مناسب اولاً ماز شیخ مدی بالذات و یزیتہ ویرمه لیدر.

— چو جغ-زى طانىق اىچون كىدىك . ا-مى «غاپار ، ملھيور ، باطھ زار» اـله جقدر ، دىئشىلدى .
فقط ، فانى ياوائىچە :
— خاير ، خاير «اوسب» تىچىھ ايدىلەسنى آرزو ابدەرم ؛ دىيە
مەابلە ايتدى .
بوسوژه اوچى بىردىن حىدىلىنەر راك «انكار ايدىيورها !» دىيە حابقىرىركەن
خەممەتىجى قا-بن كولەرك :
— چو جق . صبا حلىرى مادامك يانە كان قىمشۇمن ووسىو اوسبىك
او غلى اولدېنى اىچون «اوسب» نامنى طاشىھ جقدر .
دې سوزە نەبات وىرمىشدى .

—۴۰ دارالشیرین ثانی ۳۲۵ —

جواد رضا

تشریفات - پروتوقول

خازجیه نظارتندہ بر تشریفات قومیسیونی آنکل ایش، مراسم
تشریفاتیه ایچون مذاکراتدہ بولون مقدمه دار. بومنا سیدله بزده - قسم
تاریخی اولمک اوزرہ - تشریفات و پرواقول حقندہ وارد خاطر
اولان بعض مطاعامزی یازیوردز :
هر مملکتندہ اصول و عادات باشقة اولدینگی کی، مراسم شریفا-
تیه نکده هر دولتندہ باشقة باشقة اولماںی طبیعیدر. مع هذا فروعده
اولان اختلافات اصله تعاق ایتمز . شاعر اک دیدیکی کی :
جمله نک مقصودی بر، اما روايت مختلف!

هر شیوه رهبر : قانون تکاملدرو . انسالمو - ور زمان ایله
تبدل احکام قاعده‌سندن مصون او لمادنلر ندن هر مملکتک اصول
و عاداتی رفته ناصل دیشیش ، یاخود تعديل و تبدیل اولو نمیش
ایسه قواعد تشریفات ده او بله جه دو چار تعديلات و تبدیلات او مقدن
خالی قاما شدز . بونده حکم زمان تعییر ایتدیکمز محیطک : طرز
حیات و میشه تک ، تشه-کلات والجا آت پولیتیکه ناک تأثیری دائمی
کورولمشدو .

مراسم تشریفاتیه لوازم مدنیه دن، بناءً عليه خاصةً تأسیس
وتأیید هنایات دولیه ایچون حسن محافظه نه هر برده اعتنا اید و این
قواعد اساسیه دندر. بونک وجوب واهمیت معلوم و ملمدر
الحالة هذ. هر دولنده مراسم تشریفاتیه بک زیاده ساده لشیدر لمشدر.
садه للاک مقتضای اخلاص و صمیمیت، نه قدر اختیار کلفت او لو نسه
او قدر لزومیز و بیمه و ده زحمتدر. چونکه ناب محل کافت مقول

حکم‌داران علی‌الاطلاق طبعاً ساده‌اکه متمایل، کافت و آلا‌یشن
مستغی اولد قلنندن بالذات وضع و قبول ایله‌دکاری اصول تشریف تده

برکون اوچ آرابه پرسد « قارتیه لاتن » ده برا آپارتمانك اوکنده طورمئدي ؛ اوچ اسکي آرقه داش قارشى قارشى به کلاشردي . و هپسى بردن « نصلیك ، ها ؟ ... نصلیك باقلم ، بوراده نه ياخوه کلـك ؟ » سؤالریله بـر لـربـنه آـتلـاـشـلـرـ ، وـيـنهـ هـپـسـىـ « بـراـسـكـىـ دـوـسـتـجـىـ کـوـرـمـكـهـ کـلـدـمـ » جـوابـىـ دـيرـمشـلـرـ دـىـ ...

صـوـکـرـهـ هـپـ بـرـدـنـ پـرـاسـتـعـجـالـ يـوـقاـرـىـ چـيـقهـرـقـ - تـصادـفـاـ - بـوقـاـپـيـنـكـ اوـکـنـدـهـ طـورـمـشـلـرـ ، قـاـپـيـيـ اوـرـمـشـلـرـ دـىـ . بـرـآـزـ صـوـکـرـهـ قـاـپـيـ آـچـلـهـ يـغـىـ زـماـنـ هـپـ بـرـآـغـزـ دـنـ صـوـرـيـوـرـلـرـ دـىـ :

— مـادـامـ فـانـيـ بـورـادـهـ مـىـ ؟

خـدمـتـجـىـ اوـنـلـرـكـ چـهـرـهـ اـنتـظـارـلـربـنهـ قـارـشـىـ بـراـفـاـزـهـ اـطـمـئـنـكـارـانـهـ اـيلـ جـوابـ وـيـوـرـدـىـ :

— اوـدتـ ، وـسيـولـرـ !

اوـچـىـ دـ.ـ ، بـوـتصـادـفـدـلـ بـرـآـزـ مـتـعـجـبـ ، دـوـامـ اـيـتـدـيـلـرـ :

— اوـحـالـدـهـ ، بـالـطـاـزـارـكـ کـلـدـيـكـنـىـ سـوـيـلـهـ يـكـنـ !

— وـهـسـهـ مـلـعـنـهـ دـاـدـهـ بـرـلـكـدـمـ اوـلـانـغـةـ عـلـاـوـهـ اـلدـكـنـ !

— موسیو غاسپارک ده زیارت ایتمک ایستدیکی او نو تمه بکز ؟
— فقط ... شیمدى قبول ایده من !
— بچین ...!
— هنوز ، برادرک چو حق تولید ایتدی ده ...
غاسپار هان آتیلارق :
— سیاهه می ؟ دیدی ،
مله یوردده استعجال ایله صورا رق :
— پیانچی ؟
بالطازاردہ کوزلرینی آچه رق :

— اسمرمی؟
خدمتچی ساده بى طور ايله :
— موسیولر، شمد يلک قىپ قيرمىزى، جوابى ويردى .
اوزمان، هېپ برايىكىدە قىپويى ايتەركى اىچرى كىرلىك يىكدىكىرىنه :
— بى الداتىك ! دېھ سر زىشلىر ايدىيور وصو كره :
— بى شىمىزى يەقدىر بىر بىزى آلداتىق؛ فقط مادامكەھرىنىڭ اخواتكارانان
تىقسىم ايدىيور دىق ؛ والدە يىدە يىلەنە يەرك او يىلە جەتقىسىم اىتاشز . او غانى دە
ئىن صورتىلە تىقسىم ايدەرز، دېھ حسبىحال يورۇتىيورلىرىدى .
شىمىدى ؛ يىكى طوغان چوجۇك باش او جىنە كەركى باقىيورلىرىدى . والدە
او يۈقدە او لىدىمى اىچون غام پار غايت خفييف بىرسىلە :
— نىم كۆزلىرمە بىكىزەيور، مطالعەسىندە بولۇشىدى .
وصرەسىلە ملھىيور :
— وجودى بىكا بىكىزەيور .
باتازاردە :
— باشنىڭ شىكاي بىكىزەيور ئىنى، دىورلىرىدى .

تکر اور ملھیور سوزہ باشلا بھرق :
— نم کی ضعیف اولہ جق . دیور ، بالاطہ زارده :
— نم کی ذکی اولہ جق ، علاوہ سنده بواور کن غاپار یتیشا رک :
— نم کی حساس اولہ جق ! ادعائی فیر لایوری .
صوکرہ ملھیور باشلا یوردی :
— اونی مکملًاً تھیں ایتھرہ جکم .